

terra 02

**GALERIJA MLADINSKE KNJIGE
ARS**

LJUBLJANA, januar, 1985.

PITKOVA GALERIJA
RIBNICA, februar, 1985.

Oprema i fotografija: Šandor MELANK

Tiraž: 1500 primeraka — Štampa: Grafička organizacija udruženog rada »UDARNIK«, Senta

Ovde se život sklonio smrti s puta. Nestalo je, davno, uplašениh i umornih lica, i pocepane odeće, i naherenih kačketa, i belih marama. Na noge ukaljane i promrzle ruke nikada neće crveni gar pasti.

Ogoleli zidovi i tamni krovovi razlivali tugu neprimetom prozeblog prostora. Umukao život od zvona nekada gvođenog smehа ljudskog. Uselile se paučinaste slike u raskošnu zadužbinu rada. I nebo se krivilo od plačnih glasova harfe koja je otkrivala nakupljene suze u noćnom mraku dugom. Ježila se tama na nekadašnjem izvorіštu crepanskog života.

Ali: polumračna i u muklom obamiranju starina ova ustalasa razgorele oči umetnika. U grobnom miru razmahnuše se krila duše njegove, i opet ruka glinu uze, i tuga ljudska oči sklopi. Zaleđeni duh odmrznu od topline skulptorske. Terakotski blesak zapljusnu vrelinom mir i bi strasni zov umetniku da u letnjoj vrućini panonskoj, pod ovim tremom tišine i svežine, da sjaj večnosti na oplemenjenom prostoru kikindskom. Zrno da bude uvek zeleno i zrelo.

Pokušamo li da sažmemo osnovna načela vrednosti, zapravo konstante, do kojih je došlo savremeno vajarstvo u dvadesetom veku (dotada je vladao klasičan renesansni model), ne možemo mimoći uvodne misli Rodena (ne više načelo stvaranja po prirodi, već stvaranje kao sama priroda), kao i Hildebranda (osnovni cilj vajarstva jeste predstavljanje jedinstva prostora). Savremeno vajarstvo se u procesu stvaranja moralo najpre odreći mehaničkog prenošenja zakona prirode, te sa površinskog posmatranja zaroniti u dubinu, u strukturu objekta. Takvu mogućnost stvaralačkog čina vajara, Herbert Read pripisuje razvoju takozvane skulpturalne emocije.

Materijal, masa, prostor kao osnovne formalne kategorije, koje određuju svojstvo svake skulpture odnosno plastike, čine prema tome određenu likovnu celinu. Izrazimo li pak rečima da je kip odnos masa u prostoru, onda nam pojam »odnos« ukazuje na jedan viši, apstraktni nivo, na misaonu kategoriju koja zavisi od stvaralačkih vajarovih predispozicija u smislu intervenisanja na obliku, to jest da masa iz amornog stanja prelazi u plastično osmišljenu celinu. Mogućnosti pak u vezi sa samim načinom i postupkom kod takve intervencije su svakako mnogobrojne.

Na te osnovne elemente plastike dolazimo ako se prošetamo pečenom glinom — terakotama što su ih oblikovali učesnici tri simpozija vajara TERRA 82, 83. i 84. u Kikindi. Njima je na dnu nekadašnjeg panonskog mora, usred neizmernih količina gline, u napuštenim predratnim prostorijama industrije građevinskog materijala »Toza Marković«, pružena mogućnost da — osim trenutno izloženih dela galerijskog formata — oblikuju i skulpture visine do 160 cm. To im naime dozvoljava veličina peći u koju će — nakon godinu dana sušenja, pažljivog praćenja i strogog kontrolisanja da temperatura bude uvek ista — ugurati skulpture na posebnim kolicima, budući da su neke od njih teške čitavu tonu pa i preko toga.

Činjenica je da vajari imaju ovde u svetu jedinstvenu priliku da u glini ostvare čak i ovako velike formate, da svoj plastični projekat razviju do zaista monumentalnih, neslučenih dimenzija. Osim toga valja upozoriti i na okolinu: na periferiji grada, pokraj same jame duboke dvadeset i više metara gde se kopa glina, stoji zanimljiva arhitektura, namenjena za proizvodnju poznatog krovnog crepa, za sušionicu i za peć što su je nekoć punili ugljenom do visine nekih dvadeset metara; dakle arhitektura otvorena u spoljnji, zeleni, travom obrasli prostor, miran i prazan, a koji tako reći aktivno doprinosi stvaralačkoj i radnoj disciplini pozvanih vajara. Pri tom još naročito skrećemo pažnju na stalno prisutne radnike koji vajarima uzgred pripremaju glinu, samlevenu u prah, kao i na fotografa, arhitektu Šandora Melanka koji svojim aparatom beleži svaku značajniju fazu nastajanja pojedine plastike.

Istorija ovog mladog simpozija je dakle kratka; dosad se na njemu izredalo dvadeset vajara: mestani Miroslava i Slobodan Kojić koji su zapravo i dali inicijativu da se organizuje simpozij takvoga tipa, zatim Novosađanin Ljubomir Denković, pa beogradski stariji vajari (Glid, Nikola Janković, Miodrag Popović, Zarin), kao i oni mlađi (Vukosavljević, Komad, Kojađinoviće, Tomislav Kauzlarić, Vidić), pa Toma Gievski i Ana Svetieva iz Makedonije, onda Zagrepčani Kovačevićeva, Peruško Bogdanić i Ružić, iz Ljubljane pak Smerdujeva i Čadeževa, te Holandani John Beemsterboer. Pri tom izboru su se stariji majstori sa svojim figurativnim projektima suočili sa mladom generacijom koja se vraća glini, prihvatajući je u njenom rudimentarnom, arhaički jednostavnom poimanju vajarske mase, a sa naglaskom na različitim mogućnostima mešanja kao sintetičkog savladavanja i ideje, i sadržaja i oblika istodobno.

Po jedno delo galerijskog formata vajara-učesnika postaje deo stalne likovne zbirke Narodnog muzeja, dok one velike skulpture misle da postave u urbani eksterijer, na obližnji trg, što će isto tako predstavljati posebnu zbirku pečene gline u slobodnom prostoru.

Učesnike sva tri simpozija mogli bismo razvrstati u tri grupe. U prvu, tradicionalniju, spada starija generacija: Glid, Janković i Popović, kao i ona mlađa: Komad, Svetieva, Kojadinovićeve, i Kojićeva, koju karakteriše autorsko antropomorfno oblikovanje. Posebnim engobiranjem (dodavanjem zemljanih boja) ovi potonji postigli su interesantne efekte. Ovoj grupi pripada takođe Vukosavljević sa svojom karakterističnom animalistički orijentisanom plastikom.

Bogdanić prve godine, a za njim niz autora, kao Zarin, Vidić, Denković, Kovačevićeva i Čadeževa 1983. godine, i naposljetku Beemsterboer, Kauzlarić, Ružić, Smerdujeva uhvatili su se u koštac sa mogućnostima tektonsko-arhitektonskog tretiranja modelirane forme. Koncept im je veoma različit — počev od asocijativne simbolike (Zarin, Bogdanić, Čadeževa, Ružić, Smerdujeva), pa preko sklopa čistih vertikalnih elemenata (Vidić, Kovačevićeva) sve do eksperimenata sistemske plastične kompozicije (Beemsterboer, Kauzlarić, Denković).

Slobodan Kojić predstavlja sam treću grupu: sav je predan očuvanju najelementarnijeg oblika glinene mase, na kojoj interveniše tako reći podsvesno, brzim pokretima i trenutačnim zadržavanjem različitih delova ruke i noge u tom mekom materijalu; smisao za eksperimentisanje sa teksturom gline dopunjuje još i posebnim primesama boje.

Aleksandar BASSIN

Prevela sa slovenačkog
Olga TREBIČNIK
decembra 1984.

Če poskušamo povzeti osnovna vrednostna načela, pravzaprav konstante, do katerih se je dokopalo sodobno kiparstvo v dvajsetem stoletju (do tedaj je vladal še klasično-renesnančni model), potem je treba preiti tudi preko uvodnih misli Rodina (ne večnačelo ustvarjanja po naravi, temveč ustvarjanje kot narava sama — skulptura je masa, vržena v prostor) ter Hildebranda (temeljni cilj kiparstva je predstavitev prostorske enotnosti). Slobodno kiparstvo je v ustvarjalnem procesu predvsem moralo zanikati mehanično prenašanje zakonov narave in preiti od površinskega ogledovanja v globino, v strukturo objekta. Herbert Read je tako možnost ustvarjalnega kiparskega dejanja pripisal razvijanju tako imenovane skulpturalne emocije.

Material, masa, prostor kot osnovne formalne kategorije, ki določajo fizično svojstvo vsake skulpture ali plastike, sestavljajo torej določeno likovno celoto. Če se tedaj izrazimo z besedami, da je kip razmerje mas v prostoru, potem nas pojem razmerje navaja na višji, duhovni, abstraktni nivo, na miselno kategorijo, ki zavisi od ustvarjalnih kiparskih predispozicij v smislu oblikovne intervencije, se pravi, da namreč masa preide iz amorfne stanja v plastično osmišljeno celoto. Možnosti okrog načina in postopka za tako intervencijo pa so prav gotovo številne.

Na te osnovne elemente plastike nas navaja sprehod skozi žgano glino — terakote, ki so jih oblikovali udeleženci treh kiparskih simpozijev Terra 82, 83. in 84. v Kikindi. Udeleženci, ki so na dnu nekdanjega panonskega morja, sredi neizmernih količin gline, v opuščenih predvojnih prostorih industrije gradbenega materiala Toza Marković dobili možnost, da poleg ta čas razstavljenih del galerijskega formata oblikujejo skulpture do 160 cm višine. To namreč dopušča velikost peči, v katero bodo skulpture po letu dni sušenja, pazljivega opazovanja ter nadzora pod enako temperaturo, potisnili neposredno na posebnih vozičkih, saj tehtajo, nekatere tudi toni in več.

Dejstvo je, da imajo kiparji tu enkratno priložnost v svetu, da uresničijo v glini tudi tako velike formate, da torej razvijajo svojo plastično zasnovo v resnici do monumentalnih, neslutnih razsežnosti. Poleg tega je treba opozoriti tudi na okolje: na obrobju mesta, neposredno ob dvajset in več metrov globokem izkopu gline, stoji zanimiva arhitektura, namenjena izdelovanju znane strešne opeke, sušilnici in peči, ki so jo polnili z ogljem v višini kakih dvajset metrov; arhitektura torej, odprtav zunanji, zeleni travnati prostor, ki je tih, prazen in takorekoč aktivno prispeva k ustvarjalni ter delovni disciplini vabljenih kiparjev. Ob tem velja še posebej opozoriti na stalno navzoče delavce, ki sproti pripravljajo kiparjem glino, zmleto v prah, ter na fotografa — arhitekta Šandorja Melanka, ki beleži vsako pomembnejšo stopnjo v nastajanju posamezne plastike.

Zgodovina tega mladega simpozija je torej kratka; na njem se je dosedaj zvrstilo dvajset kiparjev, in sicer domačina Miroslava ter Slobodan Kojić, ki sta hkrati dala pobudo za organizacijo tovrstnega simpozija, Novosadčan Denković, beograjski starejši (Glid, Nikola Jenković, Miodrag Popović, Zarin) in mlajši (Vukosavljević, Komad, Kojadinovićeve, Tomislav Kauzlarić, Vidić) kiparji, Makedonca Toma Gievski, Ana Svetieva, Zagrebčani Kovačevićeva, Peruško Bogdanic, Ružic, Ljubljanki Smerdujeva in Čadeževa, Nizozemec John Beemsterboer. Izbor je tedaj soočil starejše mojstre z njihovimi figurativnimi zasnovami z mlajšo generacijo, ki se vrača h glini, pri čemer pa jo dojema v njenem rudimentarnem, arhaično — enostavnem pojmovanju kiparske gmote s poudarkom na različnih možnostih gnetenja kot sintetičnem obvladovanju ideje, vsebine in oblike hkrati.

Po eno delo galerijskega formata udeleženeega kiparja postane del stalne likovne zbirke Narodnega muzeja, medtem ko nameravajo vse velike skulpture postaviti v urbanem eksterieru, na bližnjem trgu, kar bo spet predstavljalo posebno zbirko žgane gline na prostem.

Udeležence vseh treh simpozijev bi lahko razvrstili v tri skupine. V prvo tradicionalnejšo sodijo starejši Glid, Janković, Popović ter mlajši rod Komad, Svetieva, Kojadinovičeva in Kojičeva z značilnim avtorskim antropomorfnim oblikovanjem. Slednji so s posebnim engobiranjem (dodajanjem zemeljskih barv) dosegli dodatne zanimive učinke. V to skupino sodi tudi Vukosavljević z značilno animalistično orientirano plastiko.

Bogdanić v prvem letu, za njim pa vrsta avtorjev kot Zarin, Vidić, Denković, Kovačevićeva in Čadeževa v 1983, ter nazadnje Beemsterboer, Kauzlarić, Ružić Smerdujeva, so se spopadli z možnostmi tektonsko-arhitektonskega obravnavanja modelirane forme. Zasnova je zelo različna od asociativne simbo- like (Zarin, Bogdanić, Čadeževa, Ružić, Smerdujeva) preko sestava čistih vertikalnih elementov (Vidić, Kovačevićeva) do poizkusov enakovrstne sistemske plastične kompozicije (Beemsterboer, Kauzlarić, Den- ković).

Slobodan Kojić predstavlja sam tretjo skupino: predan je ohranjanju najelementarnejše oblike glinaste gmote, v katero intervenira takoreč podzavestno, s hitrimi kretnjami in hipnim zadržanjem različ- nih delov roke in noge v mehki snovi; občutek za eksperimentiranje s teksturo gline še dopolnjuje s posebnimi barvnimi primesmi.

Aleksander BASSIN

Peruško Bogdanić

PERUŠKO BOGDANIĆ, rođen 1949. u Starom Gradu na Hvaru. Diplomirao je na Akademiji likovnih umetnosti u Zagrebu u klasi profesora Vjekoslava Rukljača.

Izlagao na samostalnim izložbama u Hvaru, Zagrebu, Karlovcu, Palmizani i grupnim izložbama u Zagrebu, Starom Gradu, Beogradu, Titogradu, Murskoj Soboti, Skoplju, Pančevu, Ingoldstadt-u i Kikindi.

Dobitnik je više nagrada.

Nandor Glid

NANDOR GLID, rođen je 1924. u Subotici. Osnovnu i srednju školu učio je u Subotici i Beogradu. Akademiju za primenjene umetnosti završio je u Beogradu 1951. godine. Predavač je Fakulteta primenjenih umetnosti u Beogradu.

Pored izlaganja na samostalnim (Skoplje, Sombor, Subotica, Beograd) i kolektivnim izložbama u zemlji (Beograd, Sarajevo, Titograd, Maribor, Kragujevac, Zagreb, Tuzla, Zrenjanin) i inostranstvu (London, Peking, Minhen, Budimpešta, Krajova, Bukurešt, Moskva, Brisl) autor je niza spomenika i spomen obeležja (Trebinje, Mathauzen, Dahau, Split, Jerusalem, Zrenjanin).

Dobitnik je više prvih nagrada na jugoslovenskim i međunarodnim konkursima.

Nikola Janković

NIKOLA JANKOVIĆ, rođen je 1926. u Kragujevcu. Vajarski odsek Akademije likovnih umetnosti kao i specijalni tečaj u klasi Lojze Dolinara i Sretena Stojanovića završio je u Beogradu. Redovni je profesor Fakulteta za likovne umetnosti u Beogradu.

Pored učešća na nizu samostalnih izložbi u zemlji (Beograd, Zagreb, Ljubljana, Ečka, Ub) i inostranstvu (Budimpešta, Bukurešt, Prag, Bratislava, Brno, London) izradio je više spomenika, reljefa, spomen obeležja (Beograd, Kosmaj, Kragujevac, Mostar, Kruševac, Novi Sad, Paraćin).

Dobitnik je više nagrada i priznanja.

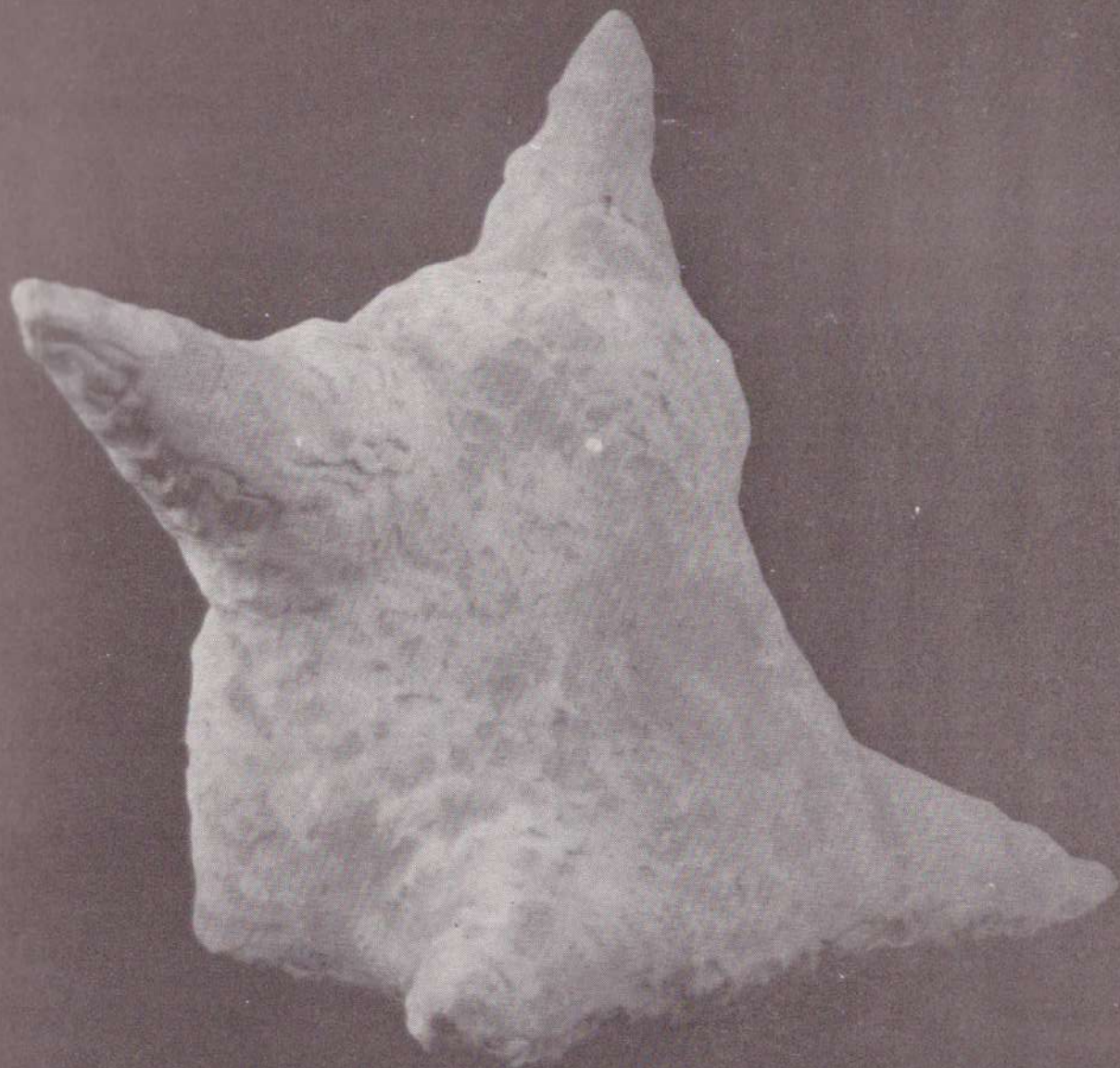

Miroslava Kojić

MIROSLAVA KOJIĆ, rođena u Kikindi 1949. godine. Fakultet likovnih umetnosti završila je u Beogradu 1973. godine, a magistrirala u klasi profesora Nikole Jankovića 1983. godine.

Izlagala je na samostalnim izložbama u Beogradu i Sremskim Karlovcima i na više grupnih izložbi u Beogradu, Kikindi, Novom Sadu, Mokrinu, Sremskoj Mitrovici, Somboru, Prištini i Zrenjaninu.

Autor je više javnih bisti i spomen obeležja, u Kikindi, Ruskom Selu i Idošu.

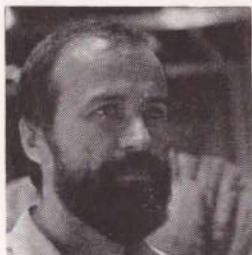
Aneta Svetieva Anastasova

ANETA SVETIEVA ANASTASOVA, rođena je u Bitolju 1944. Osmogodišnju i srednju školu pohađala je u Skoplju, a Akademiju likovnih umetnosti u Beogradu, gde je diplomirala (1968) i magistrirala 1970. Sada je asistent Instituta za istraživanje folklora MARKO CEPENKOV u Skoplju.

Izlagala je na više samostalnih (Beograd, Skoplje) i kolektivnih izložbi (Beograd, Novi Sad, Skoplje, Arandelovac, Ljubljana, Kikinda).

Dobitnik je više nagrada.

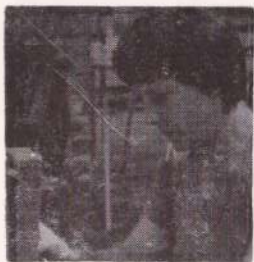
Nikola Vukosavljević

NIKOLA VUKOSAVLJEVIĆ, rođen je 1946. u Beogradu. Diplomirao je na Fakultetu likovnih umetnosti u klasi Jovana Kratochvila 1970, a magistrirao 1972. Docent je Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu.

Izlagao na više samostalnih (Beograd, Bor, Leskovac, Novi Sad, Čačak, Kragujevac) i kolektivnih izložbi (Beograd, Zrenjanin, Niš, Sarajevo, Subotica, Murska Sobota, Pančevo, Novi Sad, Titovo Užice, Leskovac, Vranje, Zaječar, Bor, Rijeka, Vrbas, Bukurešt, Ingolstadt, Skoplje, Sisak, Kraljevo, Tuzla).

Dobitnik je više nagrada i priznanja.

Dragica Čadež

DRAGICA ČADEŽ, rođena 1940. u Ljubljani. Akademiju za likovne umetnosti završila u Ljubljani 1963. Poslediplomske studije završila na istoj Akademiji 1965. godini, u klasi profesora Borisa Kalina.

Samostalno izlagala u Kranju, Krškem, Ljubljani, Celju, Beogradu, Kopru, Ajdovštini, Mariboru, Domžaleu i na velikom broju grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu.

Dobitnica je više nagrada.

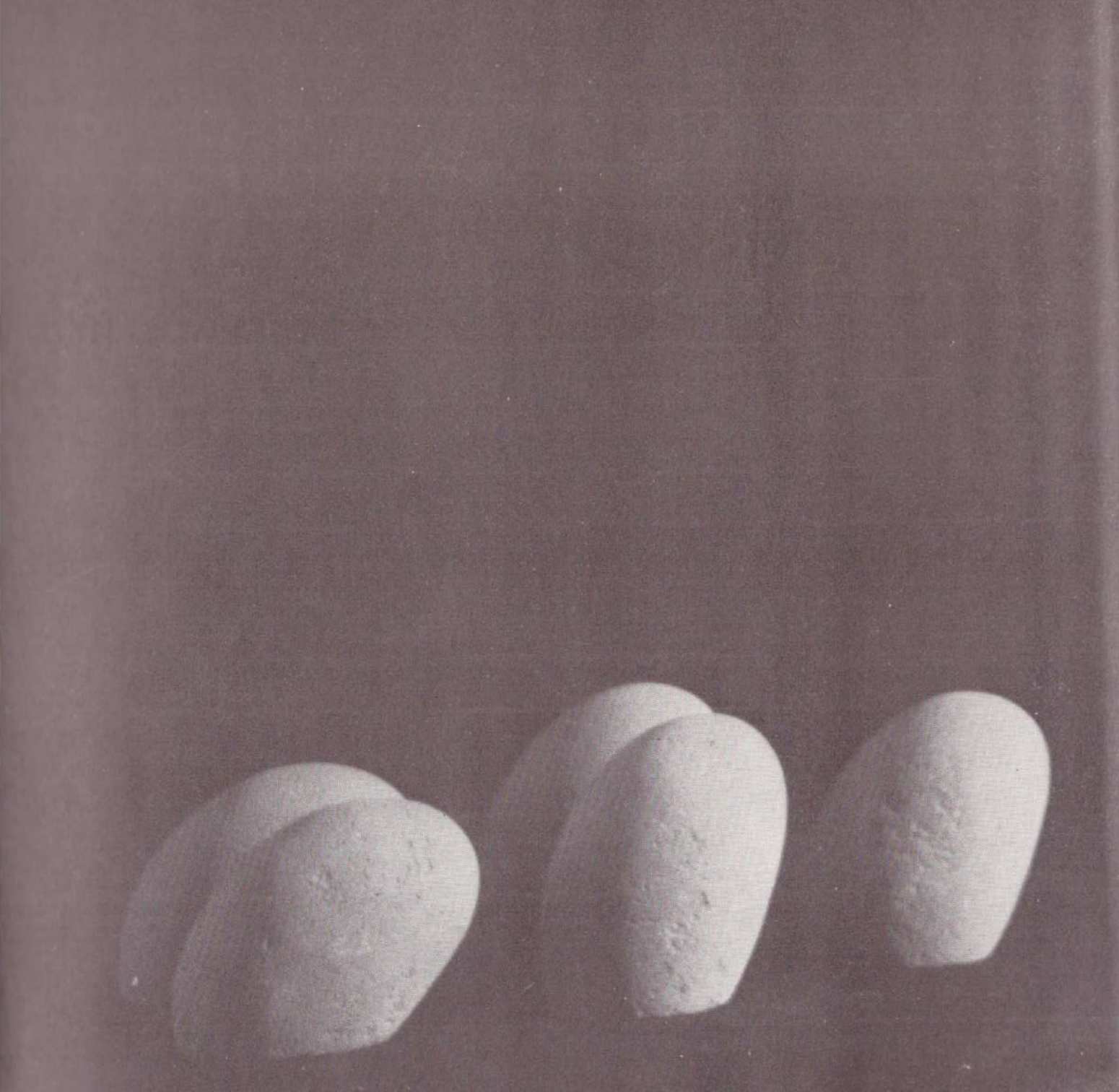
Ljubomir Denkočić

LJUBOMIR DENKOČIĆ, rođen 1936. u selu Ljanik kod Preševa. Diplomirao na Akademiji likovnih umetnosti u Ljubljani 1962. godine. Radi na Akademiji umetnosti u Novom Sadu u zvanju Docenta.

Izlagao na samostalnim izložbama u Novom Sadu, Kuli, Petrovaradinu, Subotici i Beogradu. Učestvovao na mnogim kolektivnim izložbama u zemlji i inostranstvu.

Dobitnik mnogih nagrada u zemlji i inostranstvu.

Autor izvedenih vajarских dela na javnim mestima u zemlji i inostranstvu.

Tomislav Gijevski

TOMISLAV GIJEVSKI, rođen 1940. godine u Kumanovu. Akademiju primenjene umetnosti završio u Beogradu 1971. godine na keramičkom odseku.

Izlagao na samostalnim izložbama u Ohridu, Skoplju, Kikindi i grupnim izložbama u Beogradu, Karlovcu, Subotici, Ohridu i Kikindi.

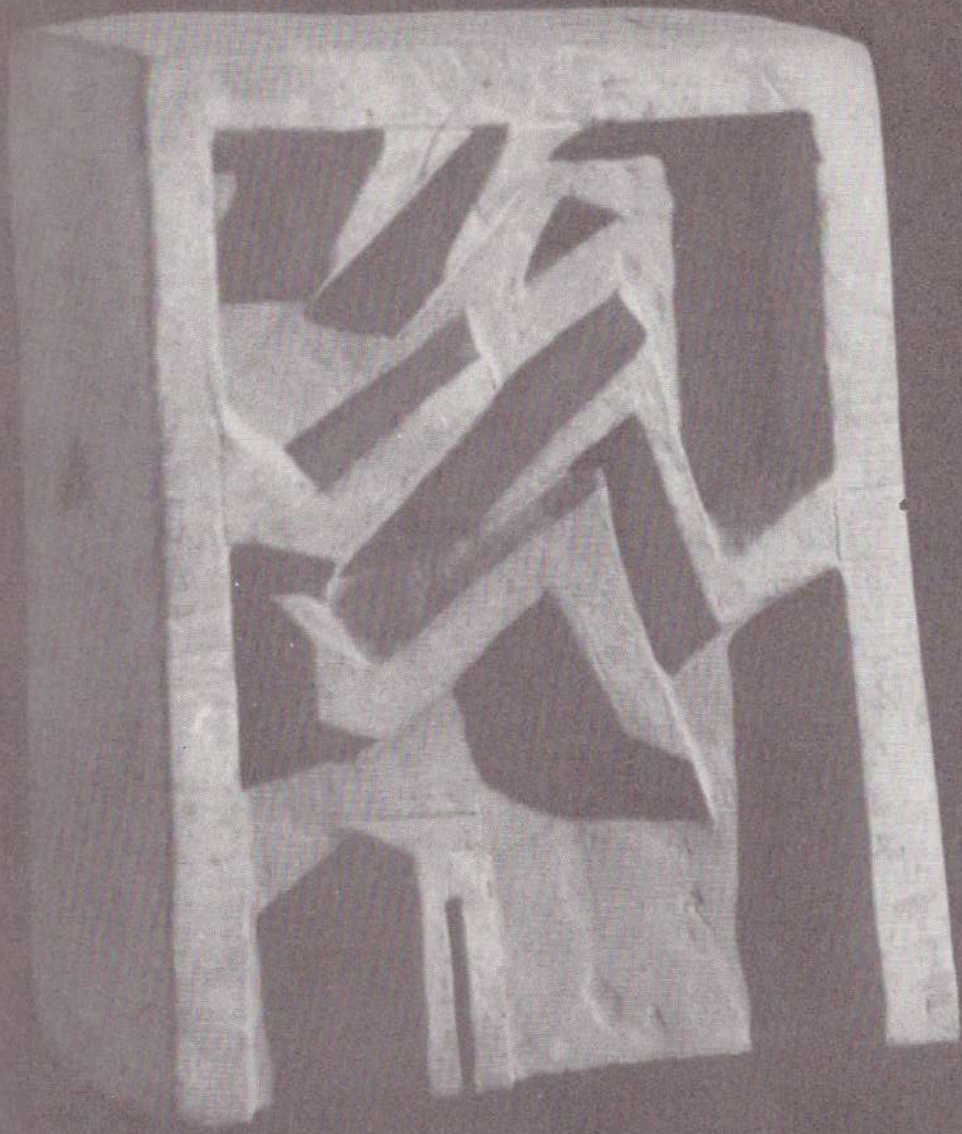

Dora Kovačević

DORA KOVAČEVIĆ, rođena 1951. godine u Dubrovniku. Diplomirala je 1974. godine na Akademiji Likovnih umetnosti u Zagrebu, a 1977. na Visokoj državnoj školi dekorativnih umetnosti u Parizu.

Samostalno je izlagala u Parizu, Zagrebu, Novom Sadu i na grupnim izložbama u Splitu, Zagrebu, Parizu, Krapini, Cetinju, Varaždinu, Murskoj Soboti i Rijeci.

Dobitnica je više nagrada.

Slobodan Kojić

SLOBODAN KOJIĆ, rođen 1944. godine u Kikindi, diplomirao na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu 1971. godine a magistrirao na istom Fakultetu u klasi profesora Miodraga Popovića 1974. godine.

Izlagao na samostalnim izložbama u Novom Sadu, Kragujevcu Kikindi i na kolektivnim izložbama u Beogradu, Novom Sadu, Prištini, Pančevu, Sremskoj Mitrovici, Zrenjaninu, Kraljevu, Čačku, Bihaću, Kikindi, Mokrinu i Bekeščabi (Mađarska).

Autor je više spomenika u Kikindi, Mokrinu, Banatskoj Topoli i Idošu.

Dobitnik je više nagrada i priznanja.

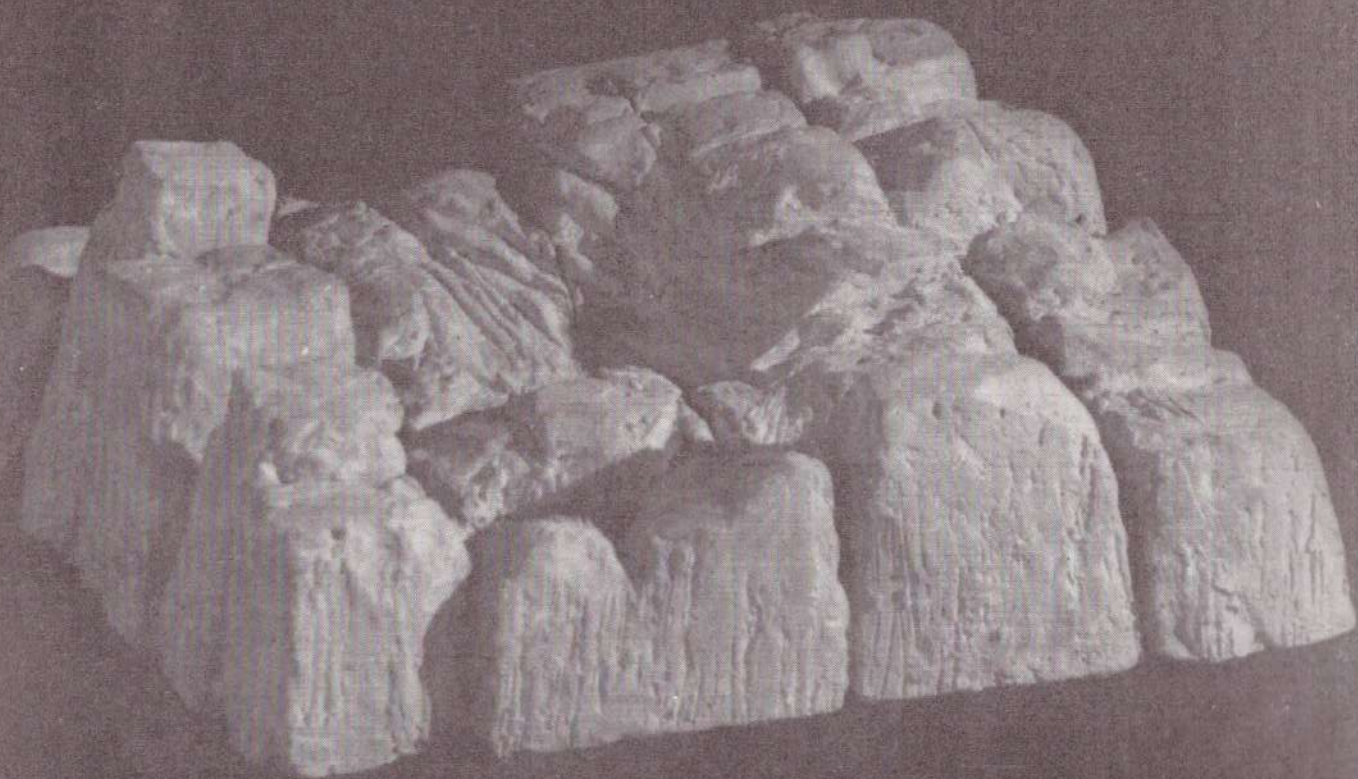

Milun Vidić

MILUN VIDIĆ, rođen 1940. godine u selu Roge kod Užičke Požege. Akademiju za likovne umetnosti kao i poslediplomske studije završio u Beogradu 1970. godine. Radi na Akademiji umetnosti u Novom Sadu u zvanju docenta.

Izlagao na samostalnim izložbama u Beogradu, Štipu, Arandelovcu, Novom Sadu i grupnim izložbama u Beogradu, Arandelovcu, Rijeci, Banja Luci, Ečki, Tuzli, Milanu, Subotici, Titovom Užicu, Kruževcu, Cazinu, Somboru, Vrnjačkoj Banji, Prilepu, Zrenjaninu, Smederevu, Novom Sadu, Nišu, Zagrebu, Murskoj Soboti, Kraljevu, Slovenj Gradecu, Ljubljani, Sarajevu, Pančevu, Sofiji, Bukureštu, Ingolstadtu, Gospiću, Kikindi i Dubrovniku.

Dobitnik je mnogih nagrada u zemlji i inostranstvu.

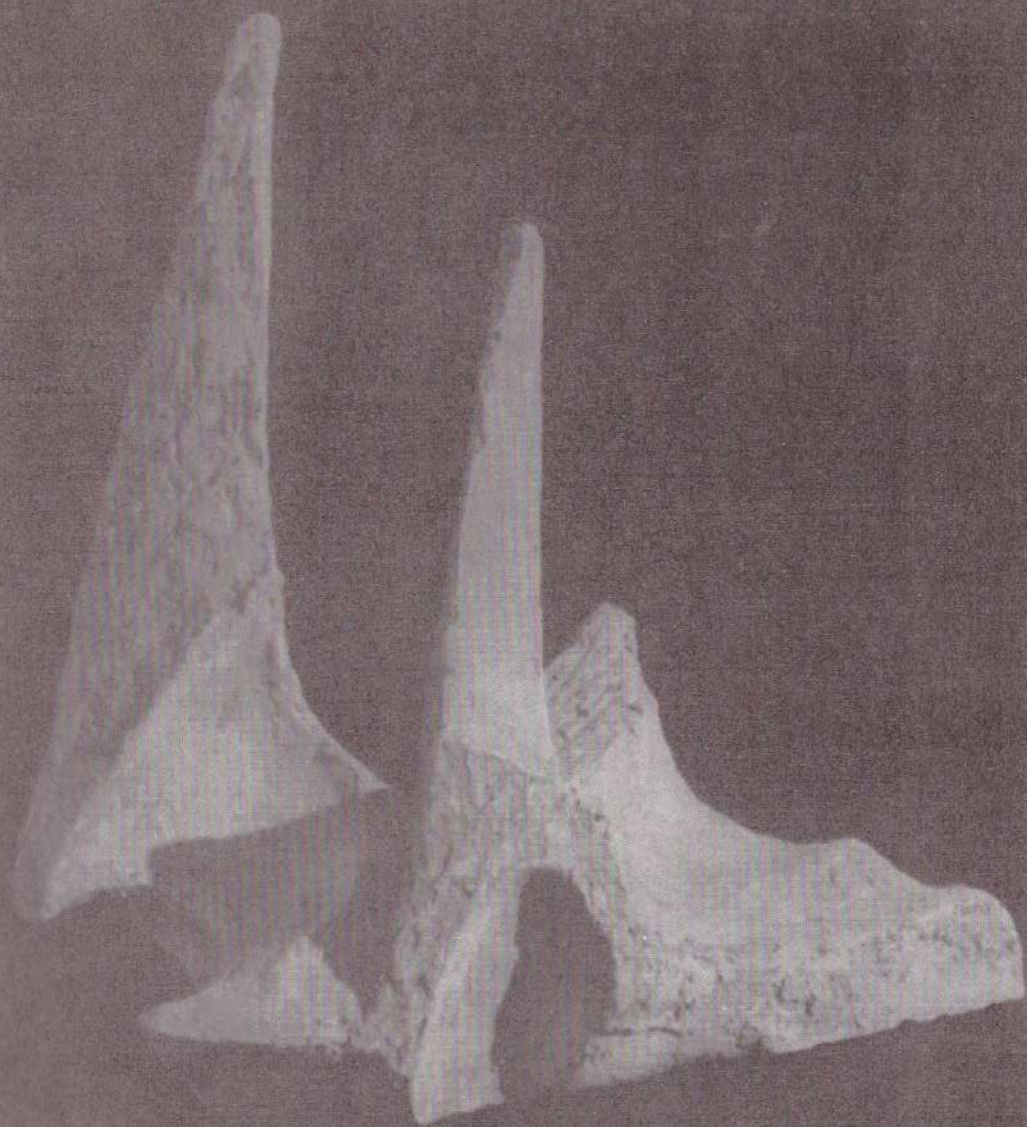
Aleksandar Zarin

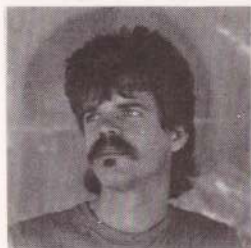
ALEKSANDAR ZARIN, rođen u Srpskoj Crnji 1923. godine. Diplomirao na Akademiji likovnih umetnosti u Beogradu 1950. godine, a magistrirao na istoj Akademiji 1952. godine. Radi kao profesor na Akademiji Likovnih umetnosti u Beogradu.

Izlagao na više samostalnih i grupnih izložbi u Beogradu, Pančevu, Zrenjaninu, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, Dubrovniku, Novom Sadu, Sarajevu, Kikindi, Smederevu, Ečki, Srpskoj Crnji, Subotici, Somboru, Splitu, Tuzli, Čačku, Celju, Kragujevcu, Rijeci, Nišu, Skoplju, Lozani, Budimpešti, Bukureštu, Hagu, Parizu u Latinskoj Americi i USA.

Autor je spomenika i skulptura na javnim mestima u Novom Sadu, Srpskoj Crnji, Pančevu, Kikindi, Zrenjaninu, Smederevu, Mokrinu, Beogradu, Novom Kneževcu, Svetozarevu, Adi, Banatskom Arandelovcu, Kruševu, Čalarevu i Banji Koviljači.

Dobitnik je mnogih nagrada u zemlji i inostranstvu.

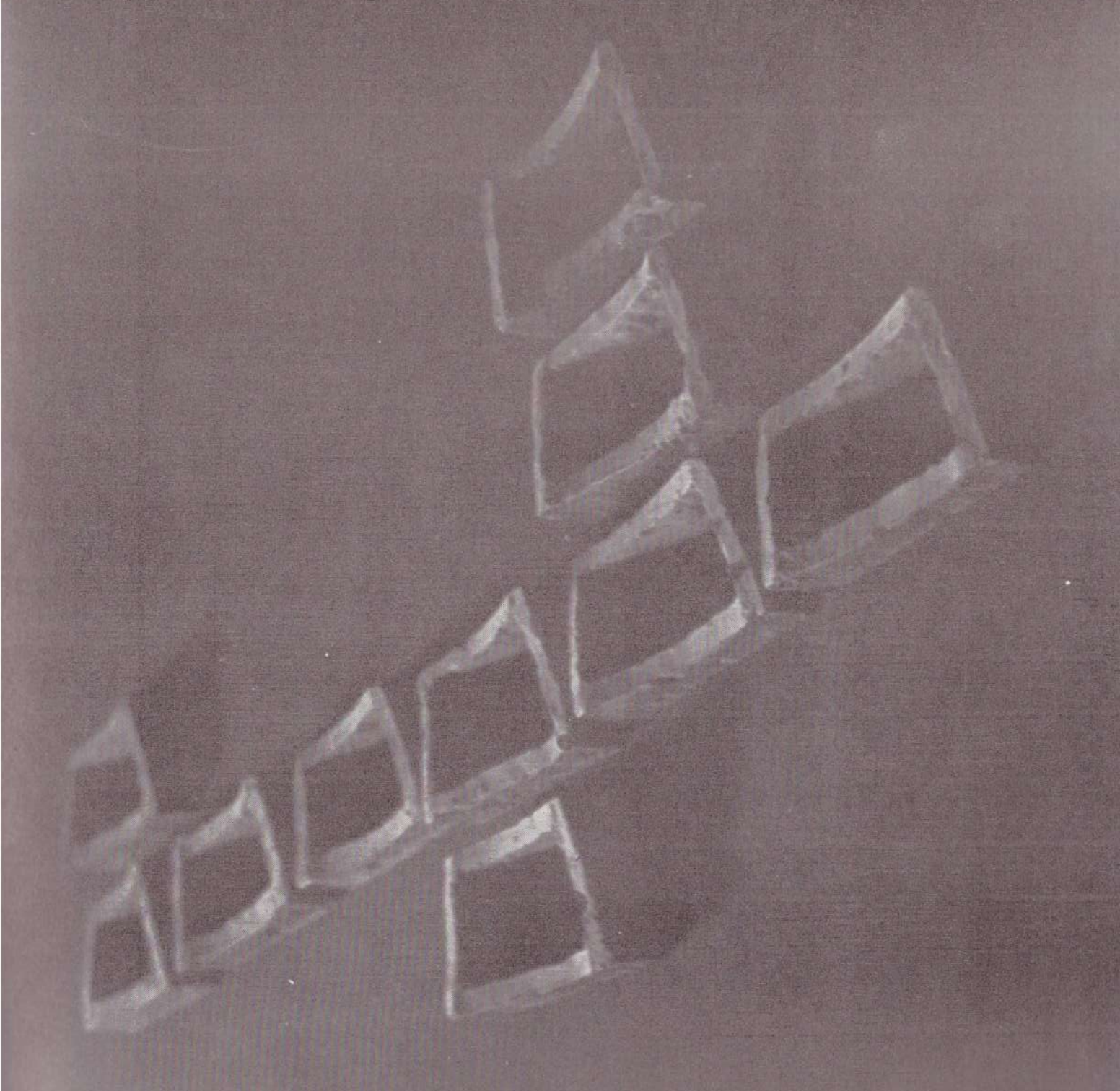

John Beemsterboer

JOHN BEEMSTERBOER, rođen 1950. godine u Hoornu, Holandija. Dve godine pohađao studije za enterijer, privatnu umetničku školu Gerarda Crassere, zatim Akademiju umetnosti Artibus u Utrechtu odsjek vajarstvo.

Kao samostalni umetnik radi od 1979.

Izložbe u Holandiji: Amsterdam, Bussum, Hilversum, Eemnes, Huizen, Zeist i Kikinda.

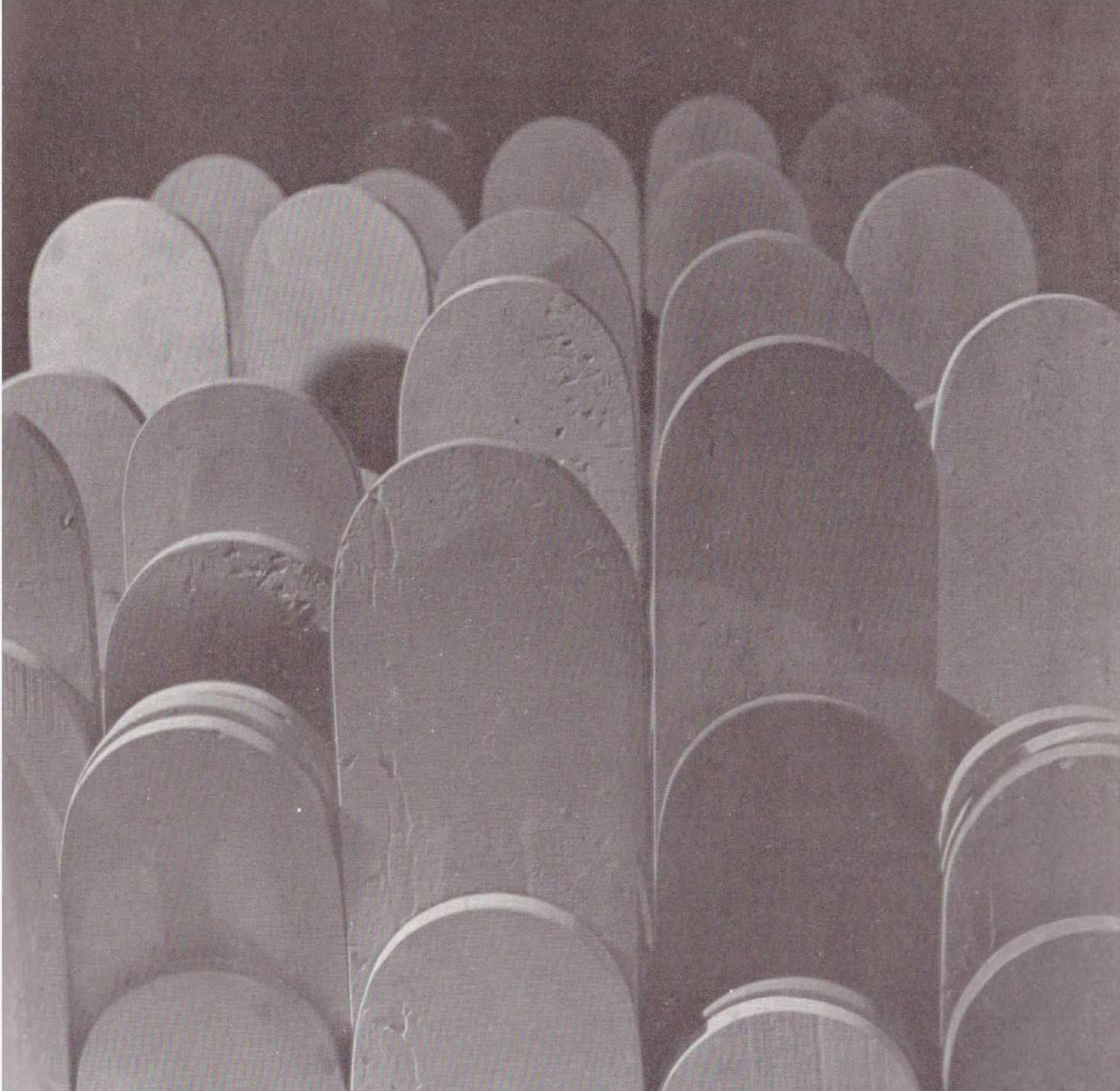

Tomislav Kauzlarić

TOMISLAV KAUZLARIĆ, rođen 1934. godine u Maslinskoj na ostrvu Krku. Akademiju likovnih umetnosti i posleddiplomske studije završio 1965. u Beogradu. Radi na Akademiji umetnosti u Novom Sadu u zvanju docenta.

Izlagao na samostalnim izložbama u Beogradu, Zrenjaninu, i grupnim izložbama u Beogradu, Hagu, Ečki, Poreču, Subotici, Zagrebu, Sofiji, Pragu, Rjeci, Parizu, Londonu, Beču, Vela Luci, Ljubljani, Prilepu, Skoplju, Gradcu, Murskoj Soboti, Veneciji, Somboru, Novom Sadu, Atini, Solunu, Budimpešti, Zrenjaninu, Sarajevu, Velingtonu, Manili, Pančevu, Arandelovcu, Bukureštu, Banja Luci, Grodslavu, Varšavi, Ajndhovenu, Vrnjačkoj Banji, Brnu, Mariboru, Dubrovniku i Kikindi.

Dobitnik je mnogih nagrada u zemlji i inostranstvu.

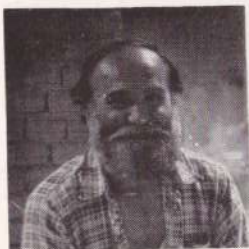
Nadežda Kojadinović Sonemans

NADEŽDA KOJADINOVIĆ — SONEMANS, rođena 1945. u Beogradu. Akademiju likovnih umetnosti i posleđiplomske studije završila 1972. godine u Beogradu. Živi i radi u Mastrihtu, Holandija.

Izlagala na samostalnim izložbama u Beogradu, Hagu, Mastrihtu, Helsbergu, Haselu, i na grupnim izložbama u Beogradu, Kikindi, Parizu, Haselu, Mastrihtu, Helsbergu.

Dobitnica je više nagrada.

Vladimir Komad

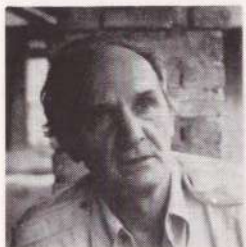
VLADIMIR KOMAD, rođen je 1938. godine u Velikom Ribaru. Akademiju za likovne umetnosti i posle diplomске studije završio je u Beogradu 1971. godine.

Izlagao na samostalnim izložbama u Beogradu, Arandelovcu i grupnim izložbama u Beogradu, Zrenjaninu, Subotici, Novom Sadu, Ečki, Tuzli, Ljubljani, Banjaluci, Smederevskoj Palanci, Pragu, Bratislavi, Arandelovcu, Zemunu, Pančevu, Kikindi, Crvenki i Parizu.

Autor je više izvedenih skulptura u Beogradu, Zrenjaninu, Kragujevcu, Prilepu, Danilovgradu, i Zaječaru.

Dobitnik je više nagrada.

Miodrag Popović

MIODRAG POPOVIĆ, rođen 1925. godine u Prištini. Akademiju za likovne umetnosti i poslediplomske studije završio u Beogradu. Radi kao profesor na akademiji likovnih umetnosti u Beogradu.

Izlagao na mnogim samostalnim i grupnim izložbama u Beogradu, Zemunu, Rijeci, Pančevu, Kikindi, Arandelovcu, Aleksandriji, Pragu, Brnu, Bratislavi, Kairu, Londonu, Parizu, Rimu, Lincu, Gracu, Beču, Lozani, Budimpešti, Bukureštu i Hagu.

Dobitnik je mnogih nagrada u zemlji i inostranstvu.

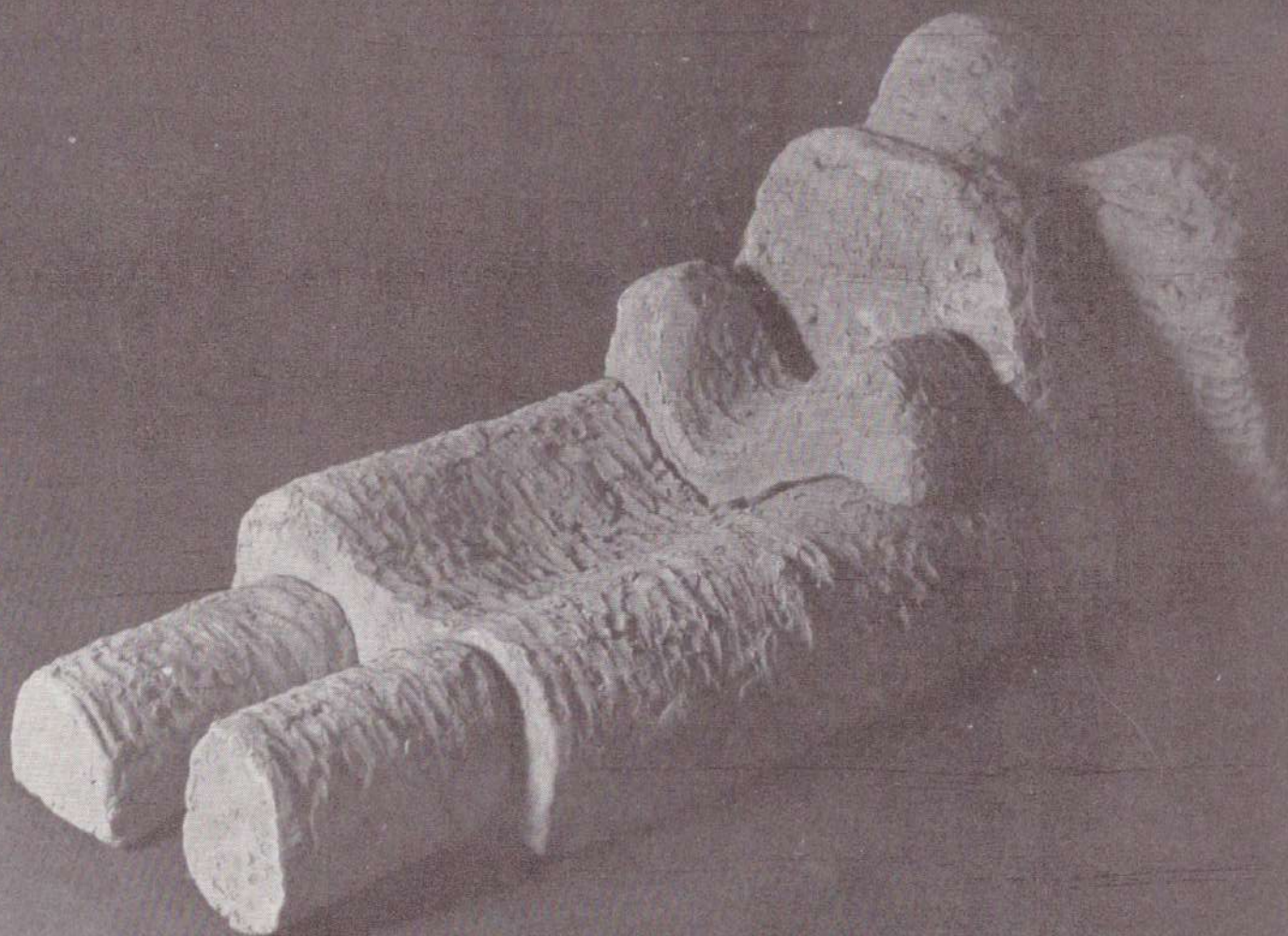
Branko Ružić

BRANKO RUŽIĆ, rođen 1919. godine u Slavonskom Brodu. Diplomirao na Akademiji likovnih umetnosti u Zagrebu 1948. godine, radi kao profesor na Akademiji likovnih umetnosti u Zagrebu.

Izlagao na samostalnim izložbama u Vinkovcima, Zagrebu, Osijeku, Beogradu, Slavonskom Brodu, Ljubljani, Veneciji, Skoplju, Prištini, Cirihi, Londonu, Dubrovniku, Puli, Rovinju, Labinu, Hanoveru i na grupnim izložbama u Zagrebu, Ljubljani, Dubrovniku, Bernu, Aleksandriji, Parizu, Tibingenu, Rimu, Karari, Rijeci, Rovinju, Lenjanu, Padovi, Budimpešti, Antverpenu, Montevideu, Bolonji, Pragu, Londonu, Kopenhagenu, Milanu, Beogradu.

Autor je više spomenika i skulptura za prostor u zemlji i inostranstvu.

Dobitnik je više nagrada i priznanja u zemlji i inostranstvu.

Mojca Smerdu

MOJCA SMERDU, rođena 1951. u Ljubljani. Akademiju likovnih umetnosti i poslediplomske studije završila 1976. godine u Ljubljani.

Samostalno izlagala u Ljubljani, Celju, Ajdovštini, Zagrebu, i mnogim grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu.

Dobitnica je više nagrada.

Melank Šandor

MELANK ŠANDOR, rođen 1956. u Kikindi. Završio je Arhitektonski fakultet u Beogradu, 1982. godine. Zaposlen u IGM »Toza Marković« u Kikindi.

Samostalno izlagao na svim izložbama TERRA u Kikindi i na grupnim izložbama u Beogradu, Kraljevu, Čačku.

Dobitnik je nagrade za kolekciju TERRA na izložbi fotokluba Novi Beograd.

IGM »Toza Marković« iz Kikinde najveći je proizvođač glinenih građevinskih proizvoda u Jugoslaviji. Ima dugu proizvodnu tradiciju koja datira još od 1866. godine.

»Tozin« asortiman je bogat i raznolik: crep, cigla, keramičke pločice, blokovi za međuspratne konstrukcije i ostali glineni proizvodi.

U IGM »Toza Marković« postoji i duga tradicija kulturnih aktivnosti. Razvijeni su mnogostruki oblici kulture, počev od kulture rada i prostora, do hortikulture i kulturnog amaterizma.

Od samog osnivanja Simpozijuma »TERRA«, 1982. godine, IGM »Toza Marković« je pokrovitelj ove jedinstvene Likovne manifestacije. Simpozijum se održava u krugu RO, a čuvena kikindska glina nudi neslućene mogućnosti oblikovanja skulptura galerijskog formata i skulptura za otvoreni prostor.

